

Artikel 14

Sager, som en forbruger agter at rejse mod den anden part i kontrakten, kan anlægges enten ved retterne i den kontraherende stat, på hvis område denne part har bopæl, eller ved retterne i den kontraherende stat, på hvis område forbrugeren har bopæl.

Sager, som agtes rejst mod forbrugeren af den anden part i kontrakten, kan kun anlægges ved retterne i den kontraherende stat, på hvis område forbrugeren har bopæl.

Disse bestemmelser berører ikke retten til at fremsætte modfordringer ved den ret, der behandler det oprindelige krav i overensstemmelse med bestemmelserne i denne afdeling.

Artikel 15

Bestemmelserne i denne afdeling kan kun fraviges ved aftale,

1. såfremt denne er indgået efter at tvisten er opstået, eller
2. såfremt aftalen giver forbrugeren ret til at anlægge sag ved andre retter end dem, der er nævnt i denne afdeling, eller
3. såfremt aftalen er indgået mellem en forbruger og hans medkontrahent, som på tidspunktet for kontraktens indgåelse havde deres bopæl eller sædvanlige opholdssted i samme kontraherende stat, og aftalen tillægger retterne i denne stat kompetence, medmindre en sådan aftale ikke er tilladt efter lovgivningen i den pågældende stat.

Afdeling 5

Enekompetence*Artikel 16*

Enekompetente, uden hensyn til bopæl, er:

1. i sager om rettigheder over fast ejendom samt om leje eller forpagtning af fast ejendom, retterne i den kontraherende stat, hvor ejendommen er beliggende;
2. i sager om gyldighed, ugyldighed eller opløsning af selskaber eller juridiske personer, der

har deres hjemsted på en kontraherende stats område, eller om beslutninger truffet af disses organer, retterne i den pågældende stat;

3. i sager om gyldigheden af indførelse i offentlige registre, retterne i den kontraherende stat, på hvis område registre føres;
4. i sager om registrering eller gyldighed af patenter, varemærker, mønstre og modeller samt andre lignende rettigheder, der medfører deponering eller registrering, retterne i den kontraherende stat, på hvis område der er ansøgt om deponering eller registrering, eller hvor deponering eller registrering er foretaget eller ifølge bestemmelserne i en international konvention anses for at være foretaget;
5. i sager om fuldbyrdelse af retsafgørelser, retterne i den kontraherende stat, hvor fuldbyrdesstedet er beliggende.

Afdeling 6

Aftaler om kompetence*Artikel 17⁽¹⁾*

Såfremt parterne i tilfælde, hvor mindst én af dem har bopæl på en kontraherende stats område, har vedtaget, at en ret eller retterne i en kontraherende stat skal være kompetente til at påkende allerede opståede tvister eller fremtidige tvister i anledning af et bestemt retsforhold, er alene denne ret eller retterne i den pågældende stat kompetente. En sådan aftale om retternes kompetence skal være indgået skriftligt eller mundtligt med skriftlig bekræftelse eller, inden for international handel, i en form, der er anerkendt af sædvanen på dette område, og som parterne har eller burde have kendskab til. Såfremt en sådan aftale er indgået af parter, hvoraf ingen har bopæl på en kontraherende stats område, kan retterne i de øvrige kontraherende stater ikke påkende tvisten, så længe den eller de udpegede retter ikke har givet afkald på deres kompetence.

Den eller de retter i en kontraherende stat, som har fået tillagt kompetence i henhold til et dokument om oprettelse af en *trust*, har enekompetence i sager

(¹) Som ændret ved artikel 11 i tiltrædelseskonventionen af 1978.